

ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ДП – ГР. СЛИВЕН
ТП „ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО РОПОТАМО“

ДОКЛАД

*ЗА ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТЕРИТОРИЯТА
НА ТП „ДЛС РОПОТАМО“
ПРЕЗ 2018 Г.*

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
ГР. СОФИЯ
„ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП ГР. СЛИВЕН
ТЕРИТОРИАЛНО ПОДЕЛЕНИЕ
„ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО РОПОТАМО“

ОДОБРИЛ: _____ п _____
ИНЖ. БОРИСЛАВ ЦВЯКТОВ
ДИРЕКТОР

ДОКЛАД ЗА ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТП „ДЛС РОПОТАМО“ ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

Насотящето проучване е извършено в периода януари-декември 2018 година, във връзка с годишния мониторинг на горите с висока консервационна стойност (ГВКС) за територията на ТП „ДЛС Ропотамо“. Инвентаризацията и мониторинга са направени съгласно система за провеждане, мониторинг на биологичното разнообразие в горите с висока консервационна стойност на територията на ТП „ДЛС Ропотамо“.

Територията на ловното стопанство попада в североизточния район на Странджа планина и в източната част на Бургаска област, на 45 км. от град Бургас.

На север стопанството граничи с ДГС “Бургас”, на изток с Черно море, на югоизток с ДГС “Царево” и на юг и запад с ДГС “Ново Паничарево”.

Горските територии на ТП ДЛС “Ропотамо” попадат в землищата на три общини - **община Приморско:** гр.Приморско, с. Ново Паничарево, с. Ясна поляна, с. Писменово и с. Веселие, на **община Созопол:** гр. Созопол, с. Крушевец, с. Росен, с. Равна гора, с. Равадиново и с. Инже войвода и **община Бургас:** с.Маринка, с. Зидарово и с. Извор.

В горско-административно отношение ТП ДЛС „Ропотамо“ се числи към Югоизточно Държавно Предприятие и е под контрола на РДГ гр. Бургас.

Територията на ТП ДЛС „Ропотамо“ обхваща най-северните разклонения на Странджа, които са предимно с равнинно-хълмист характер и крайморското възвишение „Медни рид“.

Горите на стопанството представляват няколко големи комплекси гора, сред които има няколко разпръснати територии земеделски земи. Високата лесистост на територията и смесването на държавните с общинските и частни гори, както и наличието на големи площи защитени територии не дават възможност да се отличава с някаква фигура. В най-общи линии наподобяват формата на правоъгълник с приблизителни размери в двете посоки “изток-запад” - 15 км и “север-юг” – 30км, разположени изцяло западно на гр. Приморско и гр. Созопол.

Малката денивелация на терените в стопанството определят сравнително малкото разнообразие на месторастенията от един лесорастителен подпояс – на равнинно-хълмистите дъбови гори (Ю-I-2). Средната надморска височина на дървопроизводителната площ на стопанството е 81 метра.

По отношение на наклоните, терените на ТП „ДЛС Ропотамо“ обхващат предимно равнини терени. Това определя различията в качествен състав на дървостоя и неговата производителност в зависимост от наклона.

Преобладават наклонените – полегатите, и равните терени, което е предпоставка за задържане на почвената влага и формиране на средно дълбоки и дълбоки почви. Стръмните – 2.5 % и много стръмни терени – 0.2% на припечни изложения по-бързо се оттичат повърхностните води, които не проникват в почвата достатъчно и месторастенията на тези терени са сухи и бедни с изредени насаждения.

Основните дървесни видове на територията на стопанството са: благун, източен горун, цер и келяв габър.

ТП „ДЛС Ропотамо“, като териториално поделение на Югоизточно държавно предприятие, осъществява функциите на държавното предприятие в определения му обхват на дейност.

Част от горите на ТП „ДЛС Ропотамо“ са включени в различните категории с висока консервационна стойност (ВКС). В някои случаи един и същ подотдел попада в повече от една. Това прави съответната горска единица особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности.

I. СОБСТВЕНОСТ НА ГОРИТЕ И ПРОМЕНИ В НАЧИНА НА ПОЛЗВАНЕТО ИЛИ ФУНКЦИОНАЛНИТЕ КАТЕГОРИИ НА ГОРИТЕ.

Общата площ на стопанството през инвентаризирания период 2012 година е **16 036.6 ха**, горски територии държавна собственост са **6576 ха**, като през последните години са отразени няколко промени в земите на горски територии държавна и общинска собственост както следва :

- във връзка с инвентаризация на горски територии през 2018 година, собственост на Община Приморско, стопанисвани от ДУСОГ „Приморко“ в териториални обхват на ТП „ДЛС Ропотамо“, площта е увеличена с 328 ха.

- на основание *съдебно решение на Бургаски окръжен съд* по административно дело 1515/2013 година, е предоставено право на собственост на ТП „ДЛС Ропотамо“ с обща площ 147 ха, която е намалена от горски територии общинска собственост (Созопол).

След така описаните промени, общата площ на стопанството през 2018 година се увеличава с +328 ха гтос.

Актуалните данни за площта на стопанството към 31.12.2018 година са представена в табличен вид по видове собствености както следва:

№	вид собственост	2017 г.	Разлика +/-	общо (ха)	%
1	Държавна собственост	5221	+ 147	5368	32.59
2	Общинска собственост - общ. Приморско	4816	+328	5144	31.23
3	Общинска собственост - общ. Созопол	2459	-147	2459	14.92
4	Общинска собственост - общ. Бургас	1406		1406	8.53
5	Частна собственост	840		840	5.09
6	Гори на религиозни орг.	281		281	1.70
7	Гори на МОСВ	974		974	5.91
	Общо	16144		16472	100.00

II. ИЗВЪРШЕНИ ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП “ДЛС РОПОТАМО” (ЛЕСОКУЛТУРНИ МЕРОПРИЯТИЯ, ЗАЛЕСЯВАНИЯ, СЕЧИ, НАПРАВА НА ГОРСКИ ПЪТИЩА И ДР).

2.1. Добитата и реализирана дървесина за периода 01.01.2018г – 31.12.2018 г. по видове сечи и категории дървесина е както следва:

Вид сеч	2018															
	Средногодишно ползване по ГСП 2012, м ³								Добито количество дървесина, м ³							
	Ст. маса	Леж. маса	Едра	Средна	Дребна	Всичко стр.	Дърва	Вършина	Ст. маса	Леж. маса	Едра	Средна	Дребна	Всичко стр.	Дърва	Вършина
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Възобновителни сечи общо	9595	8456	2369	2661	24	5054	3402	0	14745	12932	0	725	1191	1916	11016	0
<i>в т.ч. във високост. гори</i>	380	343	196	14	5	215	128	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Отгледни сечи	2455	2088	287	779	73	1139	949	0	520	459	0	12	35	47	412	0
Санитарни сечи		0				0		0	140	118	0	7	3	10	108	0
Други	270	238	4	18	9	31	207	0	90	63	0	0	0	0	63	0
ВСИЧКО СЕЧИ	12320	10782	2660	3458	106	6224	4558	0	15495	13572	0	744	1229	1973	11599	0

Добивът и реализацията на дървесината са извършени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на чл. 10, ал.1, т.1 от **Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.**

Изпълнението на дейностите е осъществено при спазването на действащата нормативна уредба. За отчетния период са сключени договори за сеч и извоз на дървесина до временен склад 4 бр.

2.2. Изпълнение на лесокултурните мероприятия за отчетния период 01.01.2018 година – 31.12.2018 година

- Отгледни сечи без материален довив – осветление – отглеждане на подрастта чрез отсичане на нежелани дървесни и храстови видове чрез подрязване на пънче на площ от **523 дка**, извършено в отдели

- Подпомагане на естественото възобновяване – отстраняване на подлеса – изсичане на издънки с моторен храсторез, среден диаметър на отреза 3-6 см. на площ от **342 дка**, извършено в отдел

- Маркиране – предвидено е маркиране на 12 320 м³ стояща дървесина, към края на отчетния период 31.12.2018 година са отчетени и маркирани 12 050 м³ стояща дървесина.

Изпълнението на дейностите е извършено, при спазване на действащата нормативна уредба.

2.3. Защита на горските територии –

За дейностите по опазване на горските територии са определени служители от стопанството, на които са им поверени със заповед на директора охранителни участъци за които отговарят. Има издадени заповед за охранителни участъци на горските надзиратели и заповед за определяне на охранителни участъци на ловните надзиратели.

За дейностите по защита на горските територии от горски пожари в ТП „ДЛС Ропотамо“ се извършват също от служители на стопанството. Със заповед на директора се определят и изготвят графици за дежурните служители в стопанството за празничните и почивните дни за създаване на спешна организация и потушаване на възникнали горски пожари.

На територията на стопанството за отчетни мониторингов период – има регистрирани 1 бр. пожар, низов по небрежност на площ от 2 дка в горски територии общинска собственост.

2.4. Здравословно състояние на горите (резултати от лесопатологичното обследване)

От извършените лесопатологични обследвания на територията на стопанството няма постъпили и регистрирани сигнални листи за нападения и щети от абиотични и биотични фактори от служители на стопанството.

2.5. Контрол и опазване на горските територии

Извършени са проверки на обекти за добив на дървесина, за които са съставени констативни протоколи и издадени седмични сведения за резултатите от дейността по опазване на горите. Направени са проверки на превозни средства преминаващи през територията на стопанството, извършени са проверки на ловци и др.

III. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ЗАСЯГАЩА ФЛОРАТА, ФАУНАТА, ПОЧВИТЕ И ВОДНИТЕ РЕСУРСИ

След приключване на горскостопанските дейности (извдените сечи) през 2018 година е извършена оценка на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП „ДЛС Ропотамо“. От изготвените и направени оценки на въздействието може да се направят следните заключения относно:

- **Въздействие върху съседни имоти и инфраструктурата на стопанството** – не са констатирани такива;
- **Въздействие върху съседни насаждения** – не са констатирани неблагоприятни въздействия след извеждането на сечите;
- **Водни ресурси на територията или в близост до насажденията** – не са установени нарушения;
- **Оставяне на мъртва дървесина** – в насажденията след извеждане на сечта се оставя налична мъртва дървесина, както лежаща така и стояща;
- **Създаване на условия за активизиране на почвена ерозия** – тракторните и коларските пътища с опасности за развитие на ерозионни процеси са рехабилитирани;
- **Повреди на оставащия дървостой** – не са констатирани повреди над допустимите (над 2% по брой на оставащите на корен дървета);
- **Повреди по подрастта** – не са констатирани или установени такива в насажденията след извеждане на сечите;

IV. МОНИТОРИНГ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ, ВКЛ. МОНИТОРИНГ НА ВКС.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС, ежегодно се проверява в РИОСВ – гр. Бургас или на интернет страницата им за новосъздадени защитени територии и/или зони, както и за ограничения, посочени в заповедите им за обявяване.

Всички служители по горите са запознати с доклада за горите с висока консервационна стойност. За улеснение, те разполагат с кратка извадка от доклада с препоръки за опазването им в следния вид:

Гори с висока консервационна стойност /ГВКС/: представляват Горски територии, в които са съсредоточени важни елементи на биологичното разнообразие. Територии, които включват национално значими гори на ландшафтно ниво. Територии, в които попадат или включват редки, застрашени или заплашени от изчезване растителни и животински видове. Горски територии, които изпълняват важни природни функции в критични ситуации (напр. водозадържащи и водоохранни функции, контрол на ерозията). Горски територии, фундаментални за задоволяване на основните потребности на местните общности (поминък, здраве), за традиционната културна идентичност на местните общности (територии с културно, екологично, икономическо или религиозно значение).

При идентифициране на редки, застрашени и ендемични видове се изпълняват указанията от системата за мониторинг на биологичното разнообразие и горите с висока консервационна стойност.

При извършване на лесовъдска дейност – маркиране, всички отговорни служители по горите попълват чек лист за предварителна оценка на гори с висока консервационна стойност и набелязани мерки за опазването им.

След приключване на сечта се прави оценка на въздействието на ГВКС от извепената сеч и се отразява в Приложение към досието на насаждението.

Защитена територия	Площ /ха/	Отдел/подотдел	Цел на обявяване
Резерват «Ропотамо»	1000.7		Да се запазят находищата на множество редки и застрашени от изчезване видове
Скалните образувания, фиордите и тюленовата пещера в местност маслен нос	17.6		Исклучително красиви и рядко запазени крайбрежни скали с фиорди

Защитена местност БЕГЛИК ТАШ - РОПОТАМО	707.7		
---	-------	--	--

Природна забележителност „Водениците”	73.6		Опазване на скални образувания
---------------------------------------	------	--	--------------------------------

Растителни видове включени в Приложение 1 към Практическото ръководство за ГВКС, установени на територията на ТП ДЛС „Ропотамо”

- Пролетно ботурче (*Cyclamen coum* Mill.)
- Триръбеста хептатера (*Heptaptera triquetra* Vent.)
- Бяла гъжва (*Sesleria alba* Sibth. & Sm.) – рядък
- Черноморска ведрица (*Fritillaria pontica* Wahlenb.)
- Българска круша (*Pyrus elaeagrifolia* subsp. *bulgarica* (Khutath. et Sachok.) Valev in Jordanov)
- Кримско зарасличе (*Symphytum tauricum* Willd.)
- Форскалеева какула (*Salvia forskaohlei* L.) – рядък ЗБР
- *Scleropodium touretii* (Brid.) L.F. Koch
- Тракийско лале (*Tulipa thracica* Davidov)
- Странджанско бясно дърво (*Daphne pontica* L.)

Животински видове включени в Приложение 1 към Практическото ръководство за ГВКС, установени на територията на ДЛС „Ропотамо”

- Видра (*Lutra lutra*)
- Черен щъркел (*Ciconia nigra* L.)
- Горски бекас (*Scolopax rusticola* L.)
- Малък креслив орел (*Aquila pomarina*)
- Орел змияр (*Circaetus gallicus*)
- Малък орел (*Hieraetus pennatus*)
- Скален орел (*Aquila chrysaetos*)
- Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*)
- Морски орел (*Haliaeetus albicilla*)
- Южен белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos lilfordi*)

Други животински видове с природозащитно значение, установени на територията на ДГС „Ропотамо”

- Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)
- Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)
- Смок мишкар (*Elaphe longissima longissima* Laurenti)
- Еленов рогач (*Lucanuscervus*)
- Трионест сечко (*Prionuscoriarius uPrionusbesicanus*)
- Голям букков сечко (*Morimusasperfunereus*)
- Голям сечко (*Cerambyxcerdo*)
- Глогова торбогнездица (*Eriogastercatax*)
- Четириточкова меча пеперуда (*Euplagiaquadripunctaria*)
- Жълтокоремна бумка (*Bombinavariegata*)
- Южен гребенест тритон (*Triturusivanbureschi*)
- Червеноврата стрелушка (*Coluber rubriceps*)
- Сив кълвач (*Picus canus*)
- Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*)
- Черен кълвач (*Dryocopus martius*)
- Осояд (*Pernis apivorus*)

- **Голям ястреб (*Accipiter gentilis*)**
- **Малък ястреб (*Accipiter nisus*)**
- **Горска улулица (*Strix aluco*)**
- **Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*)**

ВКС 3. ЕКОСИСТЕМИ И МЕСТООБИТАНИЯ

За определяне на горите, отговарящи на критериите на ВКС 3, са използвани данни от ЛУП на ТП ДЛС „Ропотамо“. Извършено е и теренно обследване на идентифицираните за тази консервационна стойност типове екосистеми. Съгласно списъка към Приложение 4 на Практическото ръководство за ГВКС за определяне на ГВКС, за територията на ТП ДЛС „Ропотамо“ са идентифицирани 4 типа редки, застрашени или изчезващи екосистеми. Границите на отделните гори, представляващи ВКС 3, не са отбелязани на терена тъй като в повечето случаи съвпадат с границите на насаждението.

➤ **G1.76A4 Stranja [*Quercus polycarpa*] forests**

Към местообитанието се отнасят ксеромезофитни дъбови гори с преобладаване на източен горун (*Quercus polycarpa*), разпространени в условия на планинските масиви по западното крайбрежие на Черно море (Странджа и Източна Стара планина).

➤ **G1.A4 Ravine and slope woodland**

Смесени широколистни гори разположени на стръмни и урвести места. Характерни растителни видове са планински ясен (*Fraxinus excelsior*), обикновен явор (*Acer pseudoplatanus*), дребнолистна липа (*Tilia cordata*) и едрolistна липа (*Tilia platyphyllos*).

➤ **G1.223 South-east European [*Fraxinus*] - [*Quercus*] - [*Alnus*] forests**

Смесените низинни и крайречни гори и лонгози са част от интразоналната растителност, разпространена в долините на редица реки в България. Характерни особености са периодичните заливания, а в някои случаи и високата въздушна влажност.

➤ **Гори във фаза на старост (OLD GROWTH FORESTS)**

Определи са със заповед на Министъра на земеделието, храните и горите – гр. София и включват отдели, горски територия държавна собственост, представени в табличен вид както следва :

Отдел	Местообитание	Възраст	Площ (ха)
д	91МО	50	9.7
д	91МО	55	4.0
в	91ЕО	75	12.4
е	91МО	70	6.9
б	91МО	70	10.4
в	91МО	70	9.3
г	91МО	70	12.0
ж	91МО	70	9.3
г	91МО	70	8.9
б	91МО	70	24.6
д	91МО	60	3.6
а	91МО	80	16.3
б	91МО	70	1.4
в	91МО	70	4.0
д	91МО	70	6.6
е	91МО	60	7.4
г	91МО	65	13.0
б	91МО	65	18.1
в	91МО	60	11.5
г	91МО	60	15.1
д	91МО	60	6.1

	л	91МО	80	19.4
	д	91МО	150	8.4
	е	91МО	150	8.0
	ж	91МО	120	3.3
Общо, ха				249.7

V. ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ВЪРХУ ПОПУЛАЦИИТЕ ОТ РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ, ПОЧВИТЕ И ВОДНИТЕ РЕСУРСИ.

След приключване на горскостопанските дейности (изведени сечи) през 2018г. е извършена оценка на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП „ДЛС Ропотамо“. От изготвените и направени оценки на въздействието може да се направят следните общи констатации относно:

- Повреди по подраст в насажденията с извършена оценка не са установени.
- Повреди по оставащия дървостой - не са констатирани повреди над допустимите (над 2 % по брой от оставащите на корен дървета).
- Създаване на условия за активиране на почвена ерозия няма.
- Оставяне на мъртва дървесина и биотопни дървета в насажденията с изведени сечи има, както лежаща, така и стояща.
- Въздействие върху идентифицираното биологично разнообразие - при установяване се описва в технологичния план и карнет-описа на насажденията, като се описват и мерките за тяхното опазване.
- Въздействи върху съседни насаждения - не са констатирани неблагоприятни въздействия след извеждане на сечта.
- Въздействия върху съседни имоти и инфраструктура - не са констатирани неблагоприятни въздействия.

VI. СОЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ - ПРОМЕНИ В ОБЩЕСТВОТО И/ИЛИ ОТНОШЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ И ДЕЙНОСТИ.

Територията на ТП „ДЛС Ропотамо“ включва 3(три) Общини. Горите на територията на стопанството се използват в строителната промишленост, за дървопреработвателната промишленост и като дърва за огрев. В териториалният обхват на дейност на ТП „ДЛС Ропотамо“ работят няколко местни дърводобивни фирми, като всички те участват в процедурите за изпълнението на горскостопанските дейности.

Запознаването на местното население и всички заинтересовани страни с принципите на горската сертификация удостоверява, че стопанисването и управлението на горските територии държавна собственост се осигурява по отговорен начин, съчетаващ екологичните, икономическите и социалните функции от горите.

VII. СРЕЩИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ, СВЪРЗАНИ СЪС СТОПАНИСВАНЕТО НА ГОРИТЕ

През 2018 година, бяха направени необходимите срещи с представители на местните общности – общини, кметства, неправителствени организации и др., като бяха запознати с регулярните дейности по изпълнение на горскостопанските мероприятия от ТП „ДЛС Ропотамо“.

Също така бяха запознати и всички заинтересовани страни с Доклада за горите с висока консервационна стойност на ТП „ДЛС Ропотамо“ и с принципите на горска сертификация с които стопанството ще удостовери, че стопанисването и управлението на горските територии собственост на ТП „ДЛС Ропотамо“ се осъществява по отговорен начин, съчетаващ екологичните, икономическите и социални ползи от горите.

Направена бе среща с представителите на дърводобивните фирми и лицензираните лесовъди относно задълженията им свързани с изискванията на сертификацията при осъществяване на тяхната дейност.

Нуждите на местното население за осигуряване на дърва за огрев се задоволява от общинските горски структури, а именно – „Дирекция управление и стопанисване на общински гори – гр. Приморско“ към **Община Приморско**, и „Общинско горско предприятие – гр. Созопол“ към **Община Созопол**.

VIII. ОЦЕНКА НА ПРОДУКТИВНОСТТА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА СТОПАНСТВОТО

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горска сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления - екологични, икономически и социални, които са свързани с голям брой заинтересовани страни.

За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и управлението на горите от ТП „ДЛС Ропотамо“, насочено към всички заинтересовани страни.

Изготвил: _____ п _____

инж. Георги Гагов
заместник директор